

EDİTÖRÜN MESAJI

Çin kökenli CoronaVac aşısının ilk dozu, ülkemizde 14 Ocak itibarıyla uygulanmaya başlandı ve güncel verilere göre aşılanan insan sayısı 1 milyon 300 bini geçti. Başta sağlık çalışanları olmak üzere risk grubunda yer alan vatandaşlara öncelik tanınan aşı uygulaması gibi hayatî bir konuda bile, risk grubunda olmadıkları hâlde bazı kişilerin "imtiyazlı" kategorisinde yer aldığına şahit olduk. Sadece dördü 65 yaş üstü olan 51 AKP MKYK üyesi, başta MHP ve Vatan Partisi olmak üzere "devlet büyüğü" kontenjanından bazı parti Genel Başkanları, Alişan gibi bazı yandaş ünlüler ve iktidar yanlısı birtakım rektörler, "torpilli" bir şekilde COVID-19 aşısı oldu. Oysa Avrupa'da durum bunun tam tersi: Aşı konusunda Almanya Şansölyesi Merkel, "Sıram gelince olacağım" dedi. İngiltere Kraliçesi II. Elizabeth, 94 yaşında olmasına rağmen bir ay bekledikten sonra aşı oldu. İspanya Genelkurmay Başkanı Villarroya, sırası gelmeden aşı olduğu için görevinden istifa etti. Batının bu "zayıf ahlak anlayışının" ülkemize de uğramasını dört gözle bekliyoruz.

Faşistlerin MHP'yi eleştiren siyasetçi ve gazetecilere yönelik saldırılar da ayrı bir gündem konusuydu. MHP Genel Başkan Yardımcısı Semih Yalçın'ın, "gevşek, döneke, bukalemun" gibi tweetler atarak adeta hedef gösterdiği Gelecek Partisi Genel Başkan Yardımcısı Selçuk Özdağ, bu paylaşımlardan iki gün sonra evinin önünde silahlı ve sopalı kişilerce saldırıya uğradı. Hastaneye kaldırılan Özdağ'a 17 dikiş atıldı. Gözaltına alınan şüphelilerden birinin, 10 Ekim Ankara Gar Katliamı hakkında "Daha iyisi olabilirdi." diye paylaşımlarda bulunan Abdurrahman Gülseren olduğu ortaya çıktı. Saldırıya uğrayanlardan bir diğeri de, Yeniçağ Gazetesi Ankara Temsilcisi Orhan Uğuroğlu oldu. Uğuroğlu'na evinin önünde saldıran üç kişiden birinin, MHP'li Etimesgut Belediyesinde güvenlik görevlisi olduğu belirlendi.

Demokrasi kavramını her fırsatta dillerine pelesenk eden, ama çoğulcu demokrasinin ne anlama geldiğinden bihaber olan bu vahşi ve faşist zihniyet, açılan sözde-soruşturmaların ve yapılan sözde-gözaltıların kendileri için bir koruma kalkanı olduğunu çok iyi biliyor; bu bilinçle de şiddetin dozunu giderek artırıyor. Aynı zihniyetteki katiller tarafından 14 yıl önce vahşice katledilen Hrant Dink'in de çok güzel özetlediği gibi: **"Kimliğini yaşatabilmek için sana bir düşman gerekiyorsa, senin kimliğin hastalıktır."**

YURTTAN HABERLER

İdeal toplum seküler olandır

Diyanet İşleri Başkanı Ali Erbaş, geçtiğimiz günlerde çevrimiçi olarak düzenlenen 39. İl Müftüleri İstişare Toplantısının açılışında şu sözleri sarf etti: "Bizler, yüksek bir ahlak, ideal bir toplum, güzel bir istikbal inşasına destek olmak için çocuklara, gençlere ve aileye yönelik din ve eğitim hizmetlerimizi en ileri seviyeye getirmek zorundayız." Erbaş'a bu noktada önemli bir hatırlatma yapılması gerektiğini düşünüyoruz.

Din, insanlık tarihinin hiçbir döneminde **"yüksek ahlakın"** ve **"ideal toplumun"** kaynağı ve referansı olmamıştır. Aksine geçmişe bakıldığında, dini ideolojilerin güçlendiği toplumlarda ahlaki çöküşün zirve yaptığı görülmektedir. Yalnızca bir kesimin inandığı hayali olgular üzerine kurgulanmış dini doktrinler, çoğulculuğun ve aydınlanmanın önünü keser; bireylerin sorgulama yetisini zayıflatarak düşünsel köleliğe ve dinsel ayrımcılığa yol açar. Steven Weinberg'in de dediği gibi, **"İyi insanların kötülük yapması ancak dinin harcıdır."** Sünni İslam geleneğini referans alan din adamlarının, çocukların zihinsel gelişimine verdiği zarar ve başta kadınlar olmak üzere bireyleri maruz bıraktığı duygusal/fiziksel şiddet ortadadır. Bu bağlamda dincilerin **"güzel bir istikbalin inşası"** adına çocuklar, gençler ve ailelerle ilgilenme idealleri, ahlaki yıkımın her alanda imar edilmesi anlamına gelmektedir.

"Salgın şartlarında yaşadığımız bu zor zamanları, gençlerimiz açısından manevi değerlerimizi yeniden inşa etmeye ve hayata daha güçlü şekilde yansıtmaya vesile kılabiliriz." diyerek sözlerine devam eden Erbaş'a bir hatırlatma daha yapma ihtiyacı duyuyoruz: Öncelikle gençlerin bu zor dönemde asıl ihtiyaç duyduğu şey maneviyat değil, yetenekleri doğrultusunda çalışabilecekleri bir iş ve sosyal yaşamlarından feragat etmeden insan gibi yaşayabilecekleri bir geçim kaynağıdır; bunun için de istihdam olanaklarının yaratılması gerekmektedir. Dahası Laik bir ülkede herhangi bir dinin öğretisi, seküler hukukun üstünde

değildir; manevi bir rehber işlevi görmesi de söz konusu olamaz. Dolayısıyla anayasal olarak laik ve sosyal bir hukuk devleti olan Türkiye Cumhuriyeti'nde pedagojik bir misyon üstlenmeye kalkan Diyanet, hem ülkenin gerçek sorunlarını görmezden gelmekte hem de hukuki sınırlarını (bir kez daha) ihlâl etmektedir.

Dışişleri Bakanlığından laiklik ihlali

18 Ocak 2021 tarihinde T. C. Dışişleri Bakanlığı, "Atina ve Tüm Yunanistan Başpiskoposu'nun Dinimize Yönelik İfadeleri Hk." başlıklı bir kınama metni yayınladı.

Ülkemizin ilk anayasası olarak değerlendirebileceğimiz 1921 Anayasası olan Teşkilatı Esasiye Kanununda, devletin diniyle ilgili bir madde bulunmamaktadır. Sonrasında 1924 Anayasasının 2. maddesine eklenen **"Türkiye Devleti'nin dini İslam'dır"** ifadesi, 19 Nisan 1928'de TBMM'ye sunulan teklifle kaldırılmış; böylelikle Türkiye Cumhuriyeti devleti, çoğulcu demokrasinin ve kişisel özgürlüklerin teminatı olan laiklik ilkesini benimseme yolunda önemli bir adım atmıştır. Ondan 9 yıl sonra 5 Şubat 1937'de yapılan değişikliklerle de anayasanın 2. maddesi, devletin temel nitelikleri olarak, **"Türkiye Cumhuriyeti Cumhuriyetçi, Halkçı, Devletçi, Laik ve İnkılapçısıdır"** şeklinde düzenlenmiştir. Daha sonraki 1961 ve 1982 Anayasalarında laiklik ilkesi aynı şekilde korunmuş, hatta 1982 Anayasasının 4. maddesiyle **Anayasanın değiştirilemeyecek ve değiştirilmesi teklif edilemeyecek maddeleri** arasında sayılmıştır. Dolayısıyla laiklik, mevcut anayasamızda yer alan 4. madde kapsamında, herhangi bir şekilde kaldırılabilir ve/veya yerine herhangi başka bir hüküm getirilebilecek bir ilke değildir.

Laiklik, en basit tanımıyla, devletin dinî bir politika üzerinden yönetilmemesi ve insan haklarının dinî ideolojilere göre değil seküler hukuka göre belirlenmesi anlamına gelir. Dolayısıyla T. C. Dışişleri Bakanlığının söz konusu açıklaması, *devletin bir dini olduğunu* ifade eden; bu bağlamda demokratik, **laik ve sosyal**

bir hukuk devleti olan Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının **2. ve 4. maddelerini açıkça ihlal eden** bir söylemdir. Hem çağın hem de hukukun gerisinde kalmış ve varlık zeminini çoktan kaybetmiş olan bu dinsel devlet refleksi, ülkemiz açısından içeride toplumsal bölünmeye, dışarıda da politik bir çıkmaza neden olacaktır. Dine göre şekillendirilen bu politik duruşun ne hukukla ne de evrensel değerlerle bağdaştığı açıktır.

Türkiye Cumhuriyeti vatandaşları ve Ateizm Derneği olarak, devlet yönetimi açısından içeride ve dışarıda takınılacak tutumun anayasamıza ve onun temel/değiştirilemez maddesi olan laiklik ilkesine uygun şekilde belirlenmesinin önemini, bıkmadan ve usanmadan hatırlatmaya devam edeceğiz.

Şüpheli beraat kararı

Uğur Mumcu, Muammer Aksoy, Bahriye Üçok ve Ahmet Taner Kışlalı cinayetlerinin arkasındaki **Tevhid-Selam Kudüs Ordusuna** üye oldukları için yargılanan ve kırmızı bültenle aranan üç sanık hakkında, tam da Uğur Mumcu'nun ölüm yıl dönümü haftasında beraat kararı verildi. Amacı İslam devleti kurmak olan bu radikal İslamcı terör örgütü, İran tarafından destekleniyor ve Hizbullah'ın kurucularından İranlı düşünür ve siyasetçi Musa el-Sadr'ın fikirleri temelinde örgütleniyor.

BirGün gazetesinden Alican Uludağ'ın haberine göre, Uğur Mumcu suikastından sonra İran'a kaçan ve mahkemenin verdiği "tutuklanmama güvencesiyle" Türkiye'ye gelen Selahattin Eş, Ali Akbulut ve Aydın Koral isimli sanıklar, savunmaları alındıktan sonra beraat ettirildi. Bu skandal beraat kararında, *"sanıkların 28 Şubat döneminde kendilerini güvende hissetmediklerini düşünerek İran'a gittikleri"* savunuldu. Söz konusu şahısların kaçmak için onca ülke içinden İran'ı tercih etmiş olması, İran destekli terör örgütü Tevhid-Selam Kudüs Ordusu ile organik bir bağları olup olmadığı sorusunu akla getiriyor; hatta belki bir anlamda da bu sorunun yanıtını veriyor. Ancak sorulması gereken asıl soru, bu şahısların Türkiye'ye neden yeniden davet edildikleri...

Ülkemizde hukukun, halkın dinî ve milli duygularını sömüren ve güçlerinin yetmediği noktada onları şiddete teşvik eden muhafazakâr siyasileri ve çete liderlerini koruyan yasal bir kalkan; hakkını arayan vatandaşları da Demokles'in kılıcı gibi tehdit eden bir silah haline geldiğini görüyoruz. Her köşe başını tutmuş olan ve her adımı ölümün ayak sesini çağırıştıran bu barbar zihniyetin eylemlerini endişeyle izlerken, insanın aklından ister istemez şu söz geçiyor: **"Burası bizim değil, bizi öldürmek isteyenlerin ülkesi!"** (Tezer Özlü)

DÜNYADAN HABERLER

"Dine hakaret" katliamı

Pakistan ağır ceza mahkemesi, sosyal medya hesapları üzerinden İslam peygamberi Muhammed'e hakaret ettikleri gerekçesiyle 3 kişiye ölüm cezası verdi. Ayrıca Adliye memuru İstimaful Haq'ın DPA Haber Ajansı'na verdiği demece göre, bir üniversite öğretim üyesi de sınıfta *"dine hakaret edercesine ders anlatmak"* suçundan 10 yıl hapis cezasına çarptırıldı. Hükümlüler, cezanın bozulması için iki yüksek mahkemede temyiz talep edebilecek veya başkandan af talep edebilecek.

Bir sömürge mirası olan ve 1980'lerde eski askeri lider Ziya ül Hak tarafından daha da katı hale getirilen Pakistan'ın dine hakaret yasaları, peygambere hakareti ölümle cezalandırıyor. İnsan hakları aktivistleri, yasaların başka dinlere mensup kişilere ve Şii veya Kadiyani gibi Sünni olmayan Müslüman azınlıklara karşı kullanıldığını; sıradan vatandaşlar tarafından da kişisel bir intikam yöntemi olarak istismar edildiğini belirtiyor. Pakistan'daki bu acımasız sistem adeta Orta Çağ engizisyonunu anımsatıyor. 80'li yıllardan bu yana yaklaşık 80 kişi, mahkemenin sonuçlanmasını bile beklemeyen kişiler ve öfkeli kalabalıklar tarafından linç edilerek katledildi. Son alınan bilgilere göre Pakistan'da 2011-2015 yılları arasında 1296'dan fazla dine hakaret davası açıldı.

Dine hakaret vakalarının kanlı linç eylemleriyle sonuçlandığı Pakistan'da yasalar artık el üstünde tutuluyor; ancak uzmanlar İslami hukukta "dine hakaretin" de, buna ilişkin cezanın da net bir tanımı olmadığını belirtiyor. Geçtiğimiz Temmuz ayında Pakistan kökenli bir Amerikalının, dine hakaret davasının görüldüğü mahkeme salonunda öldürülmesinin ardından, ABD'nin Pakistan'a uyguladığı baskı sonucu ilgili yasalar yeniden mercek altına alındı. ABD Uluslararası Din Özgürlüğü Komisyonuna göre Pakistan'da dine hakaret ettiği gerekçesiyle idam veya müebbet hapis cezası almış düzinelerce hükümlü bulunuyor.

Dincilerin aşı karşıtlığı

COVID-19'a dua ve hurafeyle çare bulamayan ruhban sınıfının bilime saldırması günümüzde evrensel bir refleks haline geldi artık. İsrail'de sosyal medya fenomeni Daniel Asor adlı haham, *"COVID-19 aşısının*

insanları homoseksüel yaptığını" söyleyerek takipçilerine aşı olmamaları konusunda çağrıda bulundu. Ayrıca komplo teorisyenlerinin de sıkça kullandığı bir söylemi dile getirerek, *"Aşılamanın yeni bir dünya düzeni kurmaya çalışan gizli ve karanlık güçlerin, küresel çapta kötücül bir yönetim kurma çabası"* olduğunu iddia etti. Açıklamalara tepkiler gecikmedi ve özellikle Twitter'da ünlüler dâhil birçok kişi, hahamın bu söylemlerini tiye alan paylaşımlar yaptı. Filistinli imam Şeyh Yusuf Makharzah da benzer bir söylemde bulundu. Makharzah, verdiği Cuma hutbesinde, *"aşının AIDS virüsüyle aynı proteini içerdiğini ve dünyanın homoseksüeller tarafından yönetildiğini"* iddia etti.

Ülkemizde işi daha da ileri götürenler oldu. Meşhur troll/komplo teorisyeni Abdurrahman Dilipak ve Noel Baba Barış Konseyi Yönetim Kurulu Başkanı Muammer Karabulut, aşının acil kullanım onayı almasının *hukuka aykırı* olduğunu iddia ederek mahkemeye başvurdu ve aşı kararının geri çekilmesi için resmî talepte bulundu.

Dinci kesimin ve dini liderlerin aşı ve hastalık konusundaki abesle iştigal iddiaları ve eylemleri bunlarla da sınırlı kalmadı. Daha önce Avustralya Yunan Ortodoks Kilisesi sözcüsü Scoutas, yüzlerce insanın kilise ayinlerinde aynı kap ve kaşıktan su içmesine yapılan eleştirilere, *"Kutsal kâse hastalık taşıyamaz."* yanıtını vermişti. İran'da müminler şifa bulmak için türbe kapılarını yalamış; Pakistan, Afganistan vb ülkelerde ise hastalıktan korunmak için sosyal mesafe hiçe sayılarak toplu ibadetler yapılmıştı. Geçtiğimiz ay Çin ile aşı siparişi hakkında görüşmeyi sürdüren Endonezya'da, aşılardan domuz jelatini veya alkol içerip içermediği konusu üzerinden "helâl aşı" tartışmaları gündeme gelmişti.

Dini liderler ve muhafazakâr kesim, hayali mercilerden cevap gelmeyince, bilimin zaferi olan aşı kampanyalarını tam da kendilerine yakışır bir üslupla çarpıtmaya devam ediyor.

Spagettileşme yoluyla ölüm

Bilim insanları, dünyanın farklı yerlerindeki teleskoplarla, bir yıldızın süper kütleli bir kara delik tarafından parçalanıp yutulmasına tanıklık etti ve yıldızdan yayılan ışık patlamasını gözlemledi. **AT2019qiz** adı verilen ve 6 ay içinde önce daha parlak hale gelip sonra sönerek gözden kaybolan bu parlamaya ilişkin bulgular, 12 Ekim 2020'de *Monthly Notices of the Royal Astronomical Society*'de yayımlandı.

Çekimsel parçalanma, bir kara deliğe aşırı yaklaşan bir yıldızın güçlü kütle çekim kuvvetine maruz kalıp ince parçalara ayrılması sonucu gerçekleşir; bu ayrışma işlemine **spagettifikasyon**(spagettileşme) denir. Bu süreçte kara deliğe doğru çekilen bazı maddeler, arkalarında gökbilimcilerin gözlemleyebileceği parlak bir enerji parlaması yayar. Çekimsel parçalanma çok seyrek rastlanan bir olgudur; genellikle bir toz ve enkaz bulutuyla örtüldüğü için tespit edilmesi de kolay değildir. İşte Birmingham Üniversitesi öncülüğündeki uluslararası bilim ekibi, yıldız parçalandıktan hemen sonra gözlemlemeye başladıkları bu eşsiz olguyu saptamayı başardı. Dünya'dan sadece 215 milyon ışık yılı uzaklıkta bulunan Eridanus takımyıldızındaki sarmal bir galakside meydana gelen bu fenomen, şimdiye kadar kendi türünde kaydedilen en yakın parlama oldu.

Makalenin baş yazarı Dr. Matt Nicholl, "Yakındaki bir yıldız 'emen' bir kara delik fikri, kulağa bilim kurgu gibi geliyor. Ama bir çekimsel parçalanma olayında yaşanan tam olarak budur. Bir yıldızın adeta bir canavar tarafından yutulduğunda neler olduğunu detaylı olarak inceleme fırsatı bulduk." dedi.

Bu araştırmalar, süper kütleli kara delikleri ve onların etrafındaki güçlü kütle çekiminin maddeyi nasıl etkilediğini anlamamız için önemli. Önümüzdeki 10 yıl içinde faaliyete geçmesi planlanan Avrupa Güney Gözlemine ait Extremely Large Telescope sayesinde, araştırmacılar daha sönük ve daha hızlı gelişen çekimsel parçalanma olaylarını tespit edebilecek ve kara delik fiziğinin sırlarını çözebilecek.

Konuyla ilgili daha kapsamlı bir yazıya sitemizden ulaşabilirsiniz: <https://www.ateizmdernegi.org.tr/blog/2020/10/15/spagettifikasyon-yoluyla-olum/>

BİZE ULAŞIN

E-Bültenimizde yer vermemizi istediğiniz haberleri iletisim@ateizmdernegi.org.tr adresine yollayarak önerilerinizi bizimle paylaşabilirsiniz.

Ateizm Derneği

Çağrı Merkezi
+90 (850) 840 2337

Ateizm Derneği
Artık Yalnız Değiliz

DERNEKTEN HABERLER

Beyindeki Sürgünler

Geçtiğimiz hafta YouTube kanalımızdan canlı yayınlanan **Bunlar Ateist!**'e, kimine göre bir AKP'li, kimine göre liberal bir Ermeni, kimine göre bir firari olan ve ateist kimliğiyle de tanınan gazeteci/yazar ve dil bilimci **Sevan Nişanyan** konuk oldu. Daha önce Atatürkçü Düşünce Derneği ve Ataturk Society of America gibi kurumlarda gönüllü olarak görev yapmış Onur Romano'nun sunduğu **"Sürgündeki Beyinler"** serisinin bu ikinci bölümünde, dillerin kökeninden Güneş Dil Teoremine, feminizmden milliyetçiliğe, mitolojik öğelerden ateizm felsefesine ve Türkiye'deki ateizmin geleceğine kadar pek çok farklı konuda kendisinden bilgi aldık. Sayın Nişanyan'ın bazı sözleri ise tartışma yarattı ve derneğimizin **"Atatürk düşmanı"** olduğuna yönelik çirkin ve asılsız iftiralari beraberinde getirdi.

Öncelikle şunu belirtmek isteriz ki, Ateizm Derneği hiçbir siyasi kişi veya ideolojiden yana taraf olmayan, ama eleştiri anlamında sınır tanımayan ve fanatik ideolojilerden sıyrılmış tüm ateistleri temsil etmeyi amaçlayan bir sivil toplum kuruluşudur. Kendi alanında uzman olan konuklarımızı yayınlarımıza davet ediyor olmamız, onların her görüşünü onayladığımız anlamına gelmez. Dolayısıyla bu yayında Cumhuriyetimizin kurucusu Mustafa Kemal Atatürk ile ilgili olarak S. Nişanyan'ın sarf ettiği talihsiz sözler, derneğimizin duruşunu yansıtmamaktadır. Türkiye Cumhuriyetini **"şer teşkilatı"** olarak niteleyen, Atatürk'ün yaptığı devrimlere **"Nazizm"** suçlamasında bulunan ve **"Atatürk 1920'li yıllarda peygamberinin kendisi olacağı yeni bir din fikriyle oynadı. Dönemin şairleri 'Atatürk Ekber' diye şiirler yazmaya mecbur edildi."** gibi ifadeler kullanan Nişanyan'ın bu görüşlerinin arkasında durmamız söz konusu olamaz. Ancak tekrar belirtmek isteriz ki konuklarımızın düşünceleri kendilerine aittir ve herhangi bir konuğa sansür uygulamamız yayın politikamızla çelişen bir tutum olur. Ateizm Derneğinin, laik ve sosyal bir hukuk devleti olan Türkiye Cumhuriyeti'ni borçlu olduğumuz Atatürk ile herhangi bir problemi olduğunu düşünmek, en basit tabirle **aymazlıktır**. Böyle düşünenlerin, çeşitli platformlarda paylaştığımız yazılara, yaptığımız canlı yayınlara, anma etkinliklerine ve Türkiye gündemine ilişkin konularda ki kurumsal duruşumuza bakması yeterlidir.

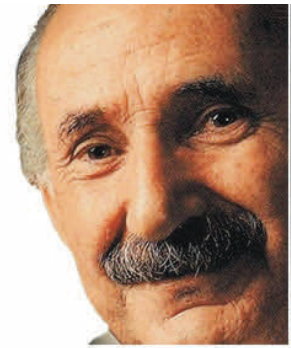
Yayını izlemek için: <https://www.youtube.com/watch?v=RvHLHgUHXpQ>

Uğur Mumcu'yu anma yayını

Bunlar Ateist!'in bu haftaki özel yayını gelecek nesillere ışık tutacak, tarihi bir program oldu. Bu yayında, ülkemizin belirli bir dönemine damgasını vurmuş cinayetler serisinin kurbanlarından biri olan **Uğur Mumcu**'yu andık. Cumhuriyet ve laiklik düşmanı hainler tarafından 28 yıl önce vahşice katledilen araştırmacı gazeteci/yazar Uğur Mumcu, keskin kalem ve düşmanlarının tamamından daha fazla olan cesaretiyle her daim hatırlanacaktır. Kendisini bizzat tanıma şansına erişmiş **Prof. Dr. Örsan Öymen**'in konuk olduğu bu programa, yine aynı cinayetler serisinin kurbanı olan Turan Dursun'un oğlu **Abit Dursun** ve Ahmet Taner Kışlalı'nın kızı **Nilhan Kışlalı** da şeref verdi.

Sunuculuğunu dostumuz Abdurrahman (Hüseyin) Bedir'in yaptığı yayın, Mumcu'ya dair anılarını ve cinayeti hakkındaki düşüncelerini aktaran Sayın Öymen'in anlatımıyla başladı. Nilhan hanımın ve Abit beyin, babalarının cinayetlerine ilişkin görüşlerini dinlemek ve onlarla empati kurmak hepimiz için aydınlatıcı bir deneyim oldu. İzleyicilerimizden gelen sorulara verdikleri yanıtlar ise konuya bakış açımızı genişletti. Gelecekte sizlerle yeniden buluşacağımız konuklarımızla gerçekleşen bu eşsiz yayını izlemek için tıklayınız: https://youtu.be/npgw1E-du_c

Programımıza telefon ile bağlanabilir bize sorularınızı sorabilir ve ödül olarak **Turan Dursun** kitapları kazanma şansını yakalayabilirsiniz.

+90 216 900 2606
+90 216 900 1866

499 107 795 # Meeting ID

